

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2020. szeptember 11. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott neve és társai ellen indult büntetőügyben a Szegedi Törvényszék 2019. november 18. napján kihirdetett 6.B.1045/2017/78. számú ítéletének I.rendű vádlott neve I. rendű vádlottra vonatkozó részét *megváltoztatja* a következők szerint:

A vádlott gazdálkodás rendjét sértő bűncselekményeinek megnevezése helyesen: csődbűncselekmény büntette.

A szabadságvesztés tartamát 3 (három) évre *súlyosítja* és az I. rendű vádlottat 3 (három) év közügyektől eltiltásra is ítéli.

A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést *mellőzi*.

Egyebekben az első fokú ítélet I.rendű vádlott neve I. rendű vádlottra vonatkozó részét helybenhagyja.

A vádlott személyazonosító igazolványának betűjele helyesen: betűjel.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott bűnösségét költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 4. fordulat, (4) bekezdés a) pont], 2 rendbeli csődbüntetésben [egy esetben Btk. 404. § (2) bekezdés b) pont és (1) bekezdés c) pont; egy esetben pedig Btk. 404. § (2) bekezdés a) pont, (1) bekezdés c) pont és (3) bekezdés b) pont] és társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] állapította meg.

- [2] Ezért halmazati büntetésül 2 év, végrehajtásában 5 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre és 3 év gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést - a végrehajtás elrendelése esetén - börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.
- [3] A törvényszék rendelkezett a bűnjelekről, a polgári jogi igényről és a bűnügyi költségről is.
- [4] Az első fokú ítélettel szemben az ügyészség I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott terhére súlyosítás végett, hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása, a végrehajtás felfüggesztésének mellőzése és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása végett jelentett be fellebbezést.
- [5] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.31/2020/3. számú átiratában a vádlott terhére bejelentett fellebbezést fenntartotta, indítványozta, hogy azt az ítélőtábla a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulésen bírálja el. Bejelentette, hogy amennyiben nyilvános ülés kitűzésére kerül sor, azon nem kíván jelen lenni.
- [6] A védő a Be. 598. § (2) bekezdése alapján nyilvános ülés kitűzését indítványozta.
- [7] A nyilvános ülésen fenntartotta a fellebbviteli főügyészség átiratára tett, írásban benyújtott észrevételeit. Ebben részletesen kitért arra, mely okokból nem osztja az ügyészség álláspontját a büntetés kiszabásánál irányadó körülmények súlyával kapcsolatban. A védő hivatkozott a speciális prevencióra is. Előadta, hogy védenca a szabadulását követően munkát vállalt, a korábbi ügyében megállapított kártérítési kötelezettségének teljesítését megkezdte, továbbá egy kiskorú gyermek eltartásáról és idős édesanyjáról is gondoskodik. Védenca reintegrációja eredményes volt, pártfogó felügyelőjével rendszeres kapcsolatban van. Jelenleg szorongásos depresszióban szenved, erről a védő több ambuláns leletet is csatolt. Mindezekre figyelemmel a védő az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.
- [8] A vádlott mindenben csatlakozott védőjéhez, egyúttal akként nyilatkozott, hogy a bűncselekmény elkövetését megbánta.
- [9] Az ítélőtábla az ügyészség fellebbezését alaposnak ítélte.
- [10] Tekintettel arra, hogy az ügyészség fellebbezése kizárólag a kiszabott büntetés tartama ellen irányult [Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja], az ítélőtábla a Be. 590. § (3) bekezdése alapján az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését bírálta felül.
- [11] A korlátozott felülbírálat azonban a Be. 590. § (5) bekezdése alapján kiterjedt a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezések, valamint azon eljárási szabályok megtartásának a vizsgálatára is, amelyek megsértése esetén a Be. 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni.
- [12] Az ítélőtábla e vonatkozásban azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályokat megtartva, az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés nélkül folytatta le.
- [13] A másodfokú bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem vizsgálja az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítva, ha a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be.
- [14] Az elsőfokú bíróság a Be. 565. § (1) bekezdése szerint eljárva, a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadta, és erre figyelemmel a vádlott bűnösségét a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására és az eljárás ügyirataira alapította.
- [15] A törvényszék az ítélet írásba foglalásakor a jogi indokolás terjedelmét illetően a Be. 562. § (2) bekezdése és az 564. § (4) bekezdése szerint járt el.
- [16] A Be. 606. § (3) bekezdése szerint, ha az elsőfokú bíróság ítélete a vádlott beismerő nyilatkozatának elfogadásán alapult, a másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletnek a bűnösség megállapítására, a váddal egyező tényállásra, valamint a vádirati minősítéssel egyező minősítésre vonatkozó rendelkezéseit akkor változtathatja meg, ha a terhelt felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének van helye.

- [17] A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla az első fokú ítélet I. rendű vádlott neve I. rendű vádlottra vonatkozó részét a Be. 606. § (3) bekezdésében - a Be. 590. § (9) bekezdésében írt korlátok között - a Be. 590. § (5) bekezdés a) - d) pontjában és az 590. § (7) bekezdésében írtak tekintetében bírálta felül.
- [18] A törvényszék a váddal egyezően megállapított tényállás alapján helyesen következtetett a vádlott bűnösségére és bűncselekményeit a törvénynek megfelelően minősítette.
- [19] Észlelte azonban az ítélet tábla, hogy a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények megnevezése nem felelt meg a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) Különös része szerinti alcímének, mert az helyesen: csődbűncselekmény büntette, ezért azt az ítélet tábla a 61. BK vélemény 1. pontjára is figyelemmel, a rendelkező részben írtak szerint helyesbítette.
- [20] A bűncselekmények minősítése körében az elsőfokú bíróság nem hivatkozott a Btk. 459. § (6) bekezdés d) pontjára, mely szerint a vagyoni hátrány ötvenmillió-egy és ötszázmillió forint között különösen nagy, az e) pont szerint ötszázmillió forint felett különösen jelentős. Ezért e jogszabályi hivatkozást a másodfokú bíróság pótolta.
- [21] A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket vizsgálva, az ítélet tábla további súlyosító körülménynek tekintette, hogy I. rendű vádlott neve I. rendű vádlott a közokirat-hamisítás büntettét társtettesként követte el (56/2007. BK vélemény III/12. pont).
- [22] A Szegedi Törvényszék 2/2017. (IX. 21.) Kollégiumi állásfoglalására figyelemmel az ítélet tábla további súlyosító körülményként értékelte a költségvetési csalás és a közokirat-hamisítás büntettének helyi elszaporodottságát.
- [23] A vádlott betegség neve betegsége a bűncselekmények elkövetése után, a büntető eljárás alatt alakult ki. Az iratok szerint nem tekinthető olyan állandó vagy súlyos egészségromlásnak, ami enyhítő körülményként értékelhető.
- [24] Egyebekben az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál figyelembe vehető körülményeket helyesen tárta fel, az enyhítő körülményeknek azonban eltűzött nyomatékokat tulajdonított.
- [25] A beismerő vallomás általában akkor értékelhető különös nyomatékkal enyhítő körülményként, ha azt a vádlott - például - az előkészítő ülésen teszi meg, ezzel elkerülve az eljárás elhúzódását és egy hosszadalmas bizonyítási eljárás lefolytatását. Jelen ügyben a beismerő vallomás enyhítő körülmény ugyan, de az különös nyomatékkal nem bír, mert azt a vádlott viszonylag hosszú bírósági eljárás, gyakorlatilag a bizonyítási eljárás teljes körű lefolytatását követően tette meg.
- [26] Az ügyészség álláspontjával szemben az ítélet tábla szerint a büntetlen előélet súlyát nem csökkenti az a körülmény, hogy a vádlott a jelen ügyben elbírált bűncselekményeit az ellene folyamatban lévő büntetőeljárások hatálya alatt követte el. Ez utóbbi körülmény ugyanis súlyosító körülményként értékelendő.
- [27] Az iratok szerint a vádlottal szemben a most elbíralt bűncselekmények elkövetésekor több büntetőeljárás is folyamatban volt, amelyekben sor került jogerős elítélésére. Az ott elbíralt bűncselekmények is a vádlottnak a cég neve keretében végzett gazdálkodó tevékenységével álltak összefüggésben. Az első fokú ítéletben elbíralt bűncselekmények elkövetési ideje 2010. augusztusa és 2013. június 13. napja közötti időszak. A költségvetési csalás büntettével 57.236.580,- forint vagyoni hátrányt okozott a vádlott a költségvetésnek, míg a Btk. 404. § (2) bekezdés a) pont, (1) bekezdés c) pont, (3) bekezdés b) pontja szerinti csődbűncselekmény büntette esetében a tényleges vagyonsökkenés a 650.000.000,- forintot is meghaladta.
- [28] A vádlotti kezdeményező szerep, mint súlyosító körülmény, az irányadó tényállás szerint azáltal valósult meg, hogy I. rendű vádlott neve I. rendű vádlott idős édesanyját is bevonta a bűncselekmények elkövetésébe.
- [29] Nem vitás, hogy a bűncselekmények elkövetése óta a bűncselekmények elévülési idejét is meghaladó idő telt el és a vádlott hosszú ideje áll büntetőeljárás hatálya alatt (gyanúsított kihallgatására 2017. március 23. napján került sor), de az ügyben a hatóságok inaktivitása nem érhető tetten.

- [30] A vádlott többrendbeli bűncselekményt követett el, amelyek közül a költségvetési csalás büntetettének [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 4. fordulat, (4) bekezdés a) pont] és a tényállás III. pontja szerinti csődbűncselekménynek [Btk. 404. § (2) bekezdés a) pont, (1) bekezdés c) pont és (3) bekezdés b) pont] a büntetési tétele kettőtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, a Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középértéke hét év.
- [31] A már hivatkozott csődbűncselekményt a vádlott úgy követte el, hogy több gazdasági társaságot, köztük egy offshore céget is létrehozott vagy közreműködött a megalakulásában, és a cég neve vagyonát apportálás, engedményezés címén elvonta a hitelezői elől. A csalárd szándékkal, fondorlatos módon kiépített gazdasági hálózat, a pénzügyi manőverek a bűncselekmény felderítését megnehezítették. Mindez a bűncselekmény társadalomra veszélyességét is növeli, és szükségképpen együtt járt a büntetőeljárás elhúzódásával.
- [32] Ennek tükrében kell vizsgálni az időmúlást és az eljárás elhúzódását.
- [33] A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság által hivatkozott 2/2017. (II. 10.) AB határozatban megfogalmazott alkotmányos követelmény mellett sem értékelte az előbb írt enyhítő körülményeket oly mértékig a vádlott javára, hogy azok - az egyéb enyhítő körülményekkel együtt - indokolttá tennék (különösen halmazati büntetesként) a szabadságvesztés törvényi minimumban történő meghatározását, illetve a középértéktől való lényeges eltérést.
- [34] A bűncselekmények többszörös halmazatára, továbbá arra figyelemmel, hogy a vádlott azokat az ellene folyamatban lévő több büntetőeljárás hatálya alatt oly módon követte el, hogy lényegében a költségvetési csalás elkövetéséből fakadó fizetési kötelezettség alóli kibújás érdekében további, a tartozás behajthatatlanságát eredményező bűncselekményeket követett el, az ítéletábra álláspontja az, hogy I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott esetében a Btk. 79. §-a szerinti büntetési cél kizárólag végrehajtható szabadságvesztés kiszabásával érhető el.
- [35] Ezért a bíróság a szabadságvesztés tartamát 3 évre súlyosította, amelyből a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra [Btk. 38. § (2) bekezdés a) pont].
- [36] A szabadságvesztés további, lényeges súlyosítását az időmúlásra és a hosszú büntető eljárásra tekintettel nem tartotta indokoltnak.
- [37] A bűncselekmények tárgyi súlyára, többszörös halmazatára és jellegére figyelemmel I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott méltatlanná vált arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyen, ezért azoktól a másodfokú bíróság a Btk. 61. § (1) és 62. § (1) bekezdése alapján 3 évre eltiltotta.
- [38] A Btk. 85. § (1) bekezdése nem teszi lehetővé a két évet meghaladó szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését, ezért az erre vonatkozó rendelkezést a másodfokú bíróság mellőzte.
- [39] Az egyéb, járulékos kérdésekben az elsőfokú bíróság a törvénynek megfelelően rendelkezett [Be. 590. § (7) bekezdés].
- [40] A kifejtettekből következik, hogy az ítéletábra az ügyesség fellebbezését alaposnak találta, ezért az első fokú ítélet I.rendű vádlott neve I. rendű vádlottra vonatkozó részét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Be. 606. § (3) bekezdésére is - a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [41] A vádlott személyazonosító igazolványa alapján helyesbítette annak betűjelét [Be. 604. § (3) bekezdés c) pont].
- [42] Az ítélet ellen a Be. 615. § (1) és (2) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2020. szeptember 11.

Dr. Benedek Tibor sk.. Cserhádi Ágota sk.
a tanács elnöke

előadó bíró

Sefta Márta dr. sk.
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.119/2020/8. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 6.B.1045/2017/78. számú ítéletének I.rendű vádlott neve I. rendű vádlottra vonatkozó és jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2020. szeptember 11.

Dr. Benedek Tibor sk.
a tanács elnöke